

Stiftsudvalget for Migrantsamarbejde og Religionsmøde

Referat af udvalgs møde 28. nov. 2024 kl. 12.00-15.00

Sted: Simon Peter Kirke HUS, Islandsvej 4 - 6000 Kolding

Deltagelse af Michael Markussen, Oddrun Rønne, Sune Skarsholm, Oline Kobbersmed, Lone Krogh Møller, Bettina Stricker, konsulent Kirsten Münster.

Afbud fra Birgitte Møldrup, Thomas Nedergaard, Trienke Zijlstra.

Intet hørt fra Tom Ahlmann.

1. Godkendelse af referat

Godkendt.

2. Godkendelse af dagsorden

Godkendt.

3. Velkommen ved formand/ MM

4. Orientering fra Nordisk Religionsdialog konference (MM) og Kristent Muslimsk Samtaleforum (KM)

Religions dialog konference v. Michael

Deltagelse af Birgitte, Michael og Kirsten. Tema: Nordiske majoritetskirker og oprindelige folk.

Michael refererer foredrag med Marianne Moyaert, Belgien. – om kirkens hvide blindhed. Det har også betydning for, hvordan vi indgår i religionsdialog. Læs artiklen, som vedhæftes.

KMS v. Kirsten

Afholdt i Vejle og Jelling 8.-9. nov. med temaet ”Religiøs identitet og folkelighed – i krig og fred”. Ca. 60 deltagere, som vanligt. En glæde at konferencen overhovedet kunne gennemføres i en tid, hvor manges følelser sidder uden på tøjet pga. begivenhederne i Mellemøsten. Konferencen bestod af oplæg, samtaler, pilgrimsvandring i Jelling. Der er meget smerte hos unge muslimer over ikke at være set, hørt, anerkendt – selvom de gør alt for at tilpasse sig det danske samfund.

Kirsten fortæller om et foredrag omkring vestligt verdenssyn, islamisk verdenssyn og kristent verdenssyn – og heftig debat derom. Toregimente læren har i den grad påvirket det danske samfund. Det er vigtigt at tydeliggøre, at religiøse samtaleforaer ikke består i at skabe konsensus, men at mødes i vores uenigheder, og ikke være fremmede for hinanden i parallelle verdener.

Biskop og imam – modsætninger mødes med Marianne og Naveed. Religionsmøde når det er bedst.

”Vores” Birgitte stod for arrangementet i Jelling.

5. Bordet rundt / alle (45 min)

Hedensted:

- Sune fortæller om krævende sjælesorgssamtaler.
- Der planlægges 2 internationale gudstjenester i det kommende kirkeår, og weekend-samling på Mørkholt Bibelcamping til sommer.
- Provstiet har valgt ikke at indgå i MKRs provstisamarbejde. I stedet tilkøbes ad hoc tolkning.

- Der arbejdes på at rekruttere ekstra person til udvalget.
- Julehjælp giver god anledning til møder.
- Sune anbefaler fortælling af juleevangeliet med Godly Play.

Vejle:

- Forum for Tro og liv gennemført på Nørremarken 2. nov. Muslimer fra Løget har trukket sig fra samarbejdet. Ingen muslimer deltog, til gengæld en flok fra rumænsk ortodoks kirke.
- Oddrun bruger tid på samtaler, en del svære familieproblematikker.
- Nytænkning af internationale gudstjenester for ex-pats, med mere evangelikalt præg. Alt foregår på engelsk – målgruppen er udstationerede medarbejdere ved Lego, Siemens m.fl. Sigtet er at give mere ejerskab til deltagerne. Gudstjenesterne flyttes fra Nørremarkskirken til Vor Frelzers kirke. Præster er Sasja + Christian Rasmussen.
- Der kører ikke længere Mindspring forløb. Ukrainsk forening samler ukrainerne. Der er kommet ny ukrainsk præst i den katolske kirke.

Fredericia:

- Der er samtale med ukrainere, som ønsker at låne kirken.
- Oline oplever, hvor svært det er at følge mennesker i kriser, hos hvem det danske sprog er begrænset.
- Wasse fra Århus har jævnlige samtaler med mennesker.
- Der er god søgning til internationale aftner.
- Julehjælp giver anledning til møde med mange mennesker af udenlandsk baggrund.

Kolding:

- Den lille sprogcafe for unge ukrainere stopper.
- Den store sprogcafe kører fortsat godt, ligeledes kvindenetværk og Dans på tværs. Der er god stabilitet i arbejdet.
- Lone overvejer nye muligheder, for at komme omkring sproglige barrierer.
- Michael har orlov fra sognepræstearbejdet.
- Michael arbejder på at finde ny muslimsk makker i Tro møder tro til skolearbejdet.
- I Multikulturelt forum (Etniske foreninger + kommune) arbejdes der med, hvordan ny statslig lovgivning vil få lokale aftryk vedr. kontanthjælp, beskæftigelseskrav, hjemsendelses-forsørgelse. Alene i Kolding kommune vil 80 mennesker gå fra 12.000 til 6.000 kr., fordi de ikke opfylder beskæftigelseskrav; det rammer flest syrere. Det bliver svært at opretholde værdigt liv på så lav en ydelse. I forummet er der plads til at lufte frustration og usikkerhed. Beregningsgrundlaget er først klar til sommer, så der venter et usikkert forår.
- Overvejelser om frekvens af internationale gudstjenester. Der deltager fast 50-60 mennesker i gudstjenesten 1 gang mdr.

Haderslev:

- Møde i provstiets udvalg med drøftelser om samspillet mellem struktur, lokalsamfund og frivillige ildsjæle. Deltagelse af ny tysk præst, med samtale om hvordan vi gør opmærksom på kirken over for nybosatte tyskere.
- Vi har måttet aflyse en Middag på tværs, fordi der ikke var ressourcer til at gennemføre det.
- Situation omkring kvinde med råb i gudstjeneste. Efterfølgende opsamling på muligheden for at bede politiet oprette orden.

Aabenraa:

- I årets stiftsmagasin fremgår det, at sognepræst Ann Bork Damsgaard i Øster Løgum er frikøbt 25% til at projektet "Fremtidens Folkekirke i Aabenraa Provsti", med arbejde for at provstiet kommer i kontakt med alle, herunder de tyske tilflyttere. Hun har skrevet et velkomstbrev til tyskere – og det er oversat til andre sprog. Vi vil kontakte hende mhp. vidensdeling.

Sønderborg:

Der tages ingen initiativer pt.

6. Status fra migrantkonsulent KM

- Oplæg for provsterne på møde 13. sept. med fremlæggelse af modeller til forankring af migrantarbejdet. KM har lavet PPP – både til dette oplæg, og til oplæg lokalt i eget provsti. Disse sendes med ud.
- KM har medvirket i interview med Søren Dalsgaard fra MKRs Migrant-samarbejde. Det omhandlede provstisamarbejde, som er et kommende temanummer.
- Deltagelse i 2 arrangementer i Vejle: Besøg af Chin fra deres chin-menigheds ungegruppe i Jelling + Forum for Tro og liv i Vejle.
- Varetagelse af henvendelser vedr. Modsætninger mødes.
- Kirsten har bidraget til offentlig opmærksomhed på, at situationen i Mellemøsten har gjort religionsmødet svært (Kr. Dagblad).
- Camilla vender tilbage 1. dec., og der er overdragelse. Camilla og Kirsten udarbejder i fællesskab årsrapport. Migrantpræster hører nærmere fra Camilla vedr. MUS.

7. Den muslimsk-kristne dialog under pres

Imam Kassem Rachid trak sig i september fra skolekirke samarbejdet med henvisning til krigen i Gaza/Libanon. Der mangler en muslimsk partner i skolekirke tilbuddet Tro møder tro i Kolding og Haderslev.

Der er mange følelser i spil. Dette gælder også i forholdet mellem ukrainere/russere.

8. Fremtiden for Kidz Camp – stiftsprojekt eller ej?

Det giver mening for dem, som bor tæt på, hvorimod det i Hedensted, Vejle, Fredericia og Kolding, fordi det opleves for langt væk / man sender til andre lejre.

Kirsten tager det med til snak med Birgitte, Camilla og biskoppen.

9. Temadag 2025 – emne og arbejdsgruppe

Forslag indtil videre (fra sidste møde):

Godly Play – inspiration (Sune)

F&R/Eksistensen udgiver i foråret 2025 en antologi med religionsteologiske artikler med afsæt i cases (Kirsten)

Børn, kulturmøde og trosudvikling: konservative værdier i familien, et sekulariseret samfund – og folkekirken derimellem. Dobbeltidentiteter. Gerne lavpraktisk og didaktisk (Sune)

Uenighedsfællesskab i skolerummet – religionsmøde og kulturmøde (Michael)

Religionspædagogisk og third generation kids. Klemte gruppe. (Oddrun)

Internationale gudstjenester med deltagelse af Niels Nymann Eriksen (Birgitte)

Input fra migrantpræstekonference: unge nydanskere med tro som synes det er svært at være i sekulariseret samfund (Birgitte)

Beslutning: Menighedsfokus, en eftermiddag/aften. Hvordan fejrer vi gudstjeneste sammen? Evt. inddragelse af Godly Play

Arbejdsgruppe med Sune, Oline, Kirsten og Camilla.

Oplæg, tid og sted til næste møde.

10. Nyt fra Folkekirke og Religionsmøde/ KM

Ønsker I referat fra udvalgets møder + nyt fra stifterne tilsendt? Nej tak.

- Arbejdet med Teologisk basispapir er færdigt. Et tryk heraf uddeles.
- Der arbejdes på antologien, som udgives i starten af 2025.
- Drøftelser omkring Forum for tro- og livssyn.
- Samtaler med de muslimske organisationer vedr. det aflyste ministermøde – det understreger behovet for et forum.

Hjemmesiden www.religionsmoede.dk som ressource:

- Reportageartikel om Marianne Moyaerts oplæg på Nordisk Dialogkonference.
- Podcast Modsætninger mødes – biskop og imam. Marianne C og Naveed Baig.
- 4 interreligiøse Teotalks, hvor unge kvinder fortæller.
- Hannah Arendt og nataliteten – oplæg på Teol. Fak. i Kbh.
- Film og samtale – identitet og tilhørsforhold. Visning af Jacob Dammas tre dokumentarfilm om sin egen identitet – og interreligiøst ungepanel i samtale. Det er muligt at arrangere tilsvarende visning rundt om i landet.

11. Nyt fra Folkekirkens Migrantsamarbejde/ BRM og MM

Niels Nymann Eriksen i Kbh fortæller, hvordan religionskonfrontationer rykker ud i skolegården.

Der har været konference på Christiansborg om religiøs polarisering.

Viborg: Forventning om at i løbet af 12 år vil antallet af etniske danskere falde med 10.000, og tilsvarende at antallet af nydanskere stiger med 140.000.

Der har været studietur til Finland for at se på bl.a. tværkulturelle ægteskaber ortodoks/luthersk.

12. Datoer i 2025

Udvalgsmøder

Torsdag 30/1 kl. 14-16 på Teams

Onsdag 21/5 kl. 9-12 i Kolding

Torsdag 4/9 kl. 9.30-12 på Teams

Torsdag 13/11 kl. 14-17 i Kolding

MUS-samtaler (senere)

Møde med Stiftsrådet (senere)

13. Evt.

- Julehilsner med evangeliet på forskellige sprog – Sune fremsender links. Kan det ligge på stiftets hjemmeside som materialebank?
- Michael anbefaler bog: Kristian Leth: Verdens vigtigste bog.
- Til næste møde drøftelse af F&Rs Teologiske basispapir.

Ref. Kirsten Münster